

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Факультет соціології
Кафедра галузевої соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
для студентів

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 054 Соціологія
Освітній рівень: Бакалавр
Освітня програма: Соціальні технології
Вид дисципліни: обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2022/2023
Семестр: 5
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання : українська
Форма заключного контролю залік

Викладач: проф. Микола ТУЛЕНКОВ

Пролонговано: на 20 /20 н.р. ( ) « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20 /20 н.р. ( ) « » 20 р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник: Микола ТУЛЕНКОВ, професор кафедри галузевої соціології, доктор соціологічних наук, професор

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри галузевої соціології
(підпис) (Ольга БЕЗРУКОВА)

Протокол № 20 від «27» 07 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року №8

Голова науково-методичної комісії (підпис) Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. **Мета дисципліни** – надання студентам міцних знань з теорії соціального менеджменту та набуття ними відповідних умінь застосування отриманих знань в практичній соціально-управлінській діяльності.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

- 1) знання основних засад загальної соціології, логіки та інформаційних технологій у соціології;
- 2) володіння елементарними навичками програмування соціологічних досліджень та використання емпіричних методів соціологічного аналізу.

3. **Анотація навчальної дисципліни.** Дисципліна «Основи соціального менеджменту» входить до циклу професійної підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», спеціальності «соціологія», освітньої програми «соціальні технології». Дисципліна передбачає вивчення наукових засад, понятійно-категоріального апарату, генезису, закономірностей, принципів і функцій соціального менеджменту, а також особливостей, форм і методів управління соціальними об'єктами і процесами в сучасному суспільстві.

У перебігу вивчення даної дисципліни передбачається набуття студентами навичок роботи з сучасною науковою літературою, критичного осмислення першоджерел, оцінювання пізнавальних можливостей соціальних концепцій сучасного менеджменту, а також здатностей володіння методологічним інструментарієм соціології та іншими інноваційними засобами дослідження суб'єктів управлінської діяльності в умовах суспільних трансформацій.

Програма дисципліни складається з двох змістових частин: *частина 1* «Вступ до теорії соціального менеджменту»; *частина 2* «Технології організації соціального менеджменту».

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- надання студентам міцних знань про науковий статус, структуру, предметне поле, основні концепції, поняття та категорії, закони, принципи, методи і функції, ключові напрями перспективних досліджень і місце теорії соціального менеджменту в системі сучасного наукового знання;
- набуття ними необхідних умінь і навичок застосування соціологічного підходу до аналізу соціальних механізмів функціонування та розвитку структур менеджменту, вивчення поведінки індивідів і соціальних груп як суб'єктів організаційно-управлінської діяльності в сучасному суспільстві;
- розширення в студентів наукового кругозору щодо характеру, особливостей та ролі систем менеджменту в соціально-економічному розвитку суспільного буття, а також стосовно створення необхідних умов для впровадження ефективних механізмів організації управлінської діяльності у транзитивному суспільстві.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК 05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів діяльності).
- ЗК 06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- СК10. Здатність використовувати соціальні технології з метою моніторингу стану соціального середовища та вирішення нагальних соціальних проблем.

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання: (1) знати; 2) вміти; 3) комунікація; 4) автономність та відповідальність		Форми викладання та навчання	Методи оцінки та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати науковий статус, предметне поле, генезис, основні моделі та концепції, структуру, функції та понятійний апарат теорії соціального менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
1.2	Знати закони, принципи, соціальні механізми формування та розвитку систем соціального менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	20
2.1	Вміти аналізувати діяльність різних організаційних структур і поведінку суб'єктів управління в умовах суспільних трансформацій	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	10
2.2	Вміти виокремити головні проблеми та механізми функціонування, а також тенденції розвитку організаційних систем менеджменту	лекції, практичні заняття, самостійна робота	усна відповідь, тематична доповідь, контрольна робота	15
3	Вміти організувати та презентувати індивідуальний науково-дослідний проект з вивчення різних аспектів діяльності суб'єктів управління	самостійна робота, презентація науково-дослідного проекту	презентація науково-дослідного проекту, самостійна робота	15
4	Вміти самостійно здійснювати аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність	практичні заняття, науково-дослідний проект, самостійна робота	тематична доповідь, науково-дослідний проект	30

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	2.1	2.2	3	4
PH06. Ефективно використовувати різні ролі (зокрема організатора, комунікатора, критика, генератора ідей, виконавця тощо) у команді в процесі вирішення фахових задач.	+	-	+	+	+	+
PH15. Запроваджувати соціальні технології для регулювання соціальних відносин та вирішення конфліктів.	-	+	+	+	+	+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1. **Форми оцінювання знань студентів:**

- семестрове оцінювання:

1) активна робота студентів під час проведення практичних занять (усна відповідь, тематична доповідь, дослідні завдання) (PH1.1; PH1.2; PH2.1; PH2.2; PH3; PH 4)–60/ 30 балів;

2) виконання двох контрольних робіт (PH1.1; PH1.2; PH3; PH4) – 20/15 балів (2 роботи по 10 максимальних балів або 7.5 мінімальних балів за кожну роботу);

3) виконання та презентація результатів індивідуального науково-дослідного проекту (PH3; PH4) – 20/15 балів;

- підсумкове оцінювання: здійснюється у формі заліку – як сумарного результату накопичених кожним студентом балів протягом усього семестру; якщо студент протягом семестру не набрав мінімально необхідну кількість балів, то він додатково виконує комплексну

письмову (реферативну) роботу, яка за своїм змістом і обсягом відповідає кількості неопрацьованих ним тем навчальної дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

1. Практичні заняття оцінюються за фактом їх реального проведення, а бали накопичуються студентами протягом усього семестру.
2. Контрольна робота 1 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 1-5.
3. Контрольна робота 2 виконується студентами самостійно в межах практичного заняття після вивчення тем 6-10.
4. Індивідуальний науково-дослідний проект виконується кожним студентом у межах самостійної роботи протягом усього семестру та презентується ним персонально під час проведення 2-х останніх практичних занять за графіком навчального процесу.

7.3 Шкала відповідності оцінок:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ теми	Назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Частина 1 «Вступ до теорії соціального менеджменту»</i>				
1	Науковий статус, предмет і функції теорії соціального менеджменту	2	-	6
2	Історичні етапи становлення теорії соціального менеджменту	2	2	4
3	Основні закони і принципи теорії соціального менеджменту	2	2	4
4	Сучасні концепції і моделі теорії соціального менеджменту	2	2	6
5	Організаційна природа соціального менеджменту як суспільного явища	2	2	4
<i>Контрольна робота 1</i>		-	2	-
<i>Частина 2 «Технології організації соціального менеджменту»</i>				
6	Технологічні засади організації соціального менеджменту	2	2	6
7	Структурно-функціональні основи соціального менеджменту	2	2	4
8	Організаційні форми і методи соціального менеджменту	2	2	6
9	Технології прийняття управлінських рішень в соціальному менеджменті	2	2	6
10	Критерії вимірювання ефективності соціального менеджменту	2	-	4
<i>Контрольна робота 2</i>			2	
Всього годин:		20	20	50

Загальний обсяг: 90 годин, у тому числі:

- лекції – 20 годин;
- практичні заняття - 20 години;
- самостійна робота - 50 годин.

9. Рекомендовані джерела:

Основні (базові):

1. Алещенко В.І. Військово-соціальне управління: теорія і практика. Підручник /В.І.Алещенко.- Київ: НУОУ ім.Івана Черняховського, 2019.-284с. (С. 7-57; 65-70; 150-178; 188-190)
2. Лукашевич М.П. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: Навч. посіб. /М.П. Лукашевич, М.В.Туленков.-Київ: Каравела, 2019.-296 с. (С.72-140; 202-232; 233-280)
3. Надвинична Т.Соціальний менеджмент: перспектива технологізації /Т.Надвинична //Психологія і суспільство.- 2011.- №1.-С.114-121.(С. 115-120)
4. Руженський М.М. Соціальний менеджмент : Навч. посіб. /М.М.Руженський.-Київ:ІПК ДСЗУ, 2011.-255с. (С. 9-80; 81-130; 161-176;203-212)
5. Сурмін Ю.П. Соціологія управління: Підручник / Ю.П. Сурмін, І.П. Бедзюра. - Київ: Освіта України, 2012. – 686 с. (С. 135-240; 251-298)
6. Туленков М.В. Сучасні соціальні теорії управління: Навч. посіб. / М.В. Туленков. – Київ: Каравела, 2021. – 504 с. (С. 9-29; 30-35; 40-46; 72--83; 117-125; 126-144; 353-374; 455-463)

7. Туленков М.В. Системний підхід в управлінні соціальними організаціями: Підручник / М.В. Туленков.- Київ: Каравела, 2022.-508с. (С. 325-340; 341-410; 411-437; 438-466; 467-500)
8. Хоронжий А.Г. Соціальне управління: Курс лекцій /А.Г.Хоронжий.- Львів:Магнолія, 2013.-290с. (С. 11-24; 28-38; 41-48; 88-100; 103-123; 175-180; 199-206)
9. Чайка Г.Л. Ефективність в управлінні: Навч. посіб. /Г.Л.Чайка, О.Г.Чайка.-Київ: Знання, 2018.-334 с. (С. 9-30; 197-230; 231-236; 250-261; 288-294)

Додаткові:

- 1.. Барлет К. Управление без границ: новые организационные подходы: пер. с англ. / К. Барлет, С. Гошал. – СПб. : Питер, 2001. – 688 с.
2. Бех В.П. Теорія систем і системний аналіз в управлінні: Підручник /В.П.Бех, М.В.Туленков. - Київ: Інтерсервіс, 2021.-680 с.
3. Блейк Р. Научные методы управления: пер. с англ. / Р. Блейк, Дж. Мутон. – М. : Издательский сервис, 2004. – 543 с.
4. Виноградський М.Д. Управління персоналом: Навч.посіб./М.Д.Виноградський, С.В.Беляєва, А.М. Виноградська, О.М.Шканова.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.-504 с.
5. Данюк В.М.Організація праці менеджера: навч. посібник /В.М.Данюк.-К.: КНЕУ, 2006.-276с.
6. Гаєвська О.Б. Управління як соціальний феномен : монографія /О.Б.Гаєвська .-Київ: КНЕУ, 2000.-1658 с.
7. Дерлоу Дж. Ключові управлінські рішення: технологія прийняття рішень: пер. з англ./ Дж. Дерлоу. - Київ: Наукова думка, 2001. - 242 с.
8. Мескон М. Основы менеджмента: пер. с англ. / М.Мескон, М.Альберт, Ф.Хедоури.- Москва: Дело, 1992.-702с.
9. Дідковська Л.Г. Історія вчень менеджменту: Навч. посіб./ Л.Г.Дідковська, П.Л.Гордієнко.-Київ: Алерта, 2008.- 447с.
10. Димитрова Л.М. Соціологія управління та організацій: Навч.посіб .-2-е вид. /Л.М. Димитрова.- Київ: Ліра-К, 2005.-158 с.
11. Друкер П. Задачи менеджмента в XXI веке: пер. с англ.: Учеб.пособие/ П.Друкер.- Москва: Вильямс, 2000.-272 с.
12. Котов Є.В. Управління соціальними ризиками в умовах обмежених можливостей: Монографія /Є.В.Котов, О.С.Вишневський .- Донецьк: Ін-т екон. промисл. НАН України, 2010.- 107 с.
13. Менеджмент: Понятійно-термінологічний словник/ За заг.ред. Г.В.Щокіна, М.Ф.Головатого, О.В.Антонюка, В.П.Сладкевича.-Київ: МАУП, 2007.-744с.
14. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління: Навч. посіб. /Л.Е. Орбан-Лембрик.- Київ: Академвидав, 2003.- 567 с.
15. Осовська Г.В. Управління трудовими ресурсами: Навч.посіб./Г.В.Осовська, О.В. Крушель-ницька. - Київ: Кондор, 2003.-224 с.
16. Салмон Р. Будущее менеджмента: пер. с англ./ Р.Салмон .- СПб.: Питер, 2004.-304с.
17. Туленков М.В. Концептуалізація понять «менеджмент» і «управління» в сучасному науковому дискурсі /М.В.Туленков //Політичний менеджмент.-2009.-№ 3.- С.101-111.
18. Управління людськими ресурсами: (Понятійно-термінологічний словник): Навч.посіб. для студ.вищ.навч.закл. /За заг.ред. Г.В.Щокіна, ОюВюАнтонюка,М.Ф.Головатого.- Київ:МАУП, 2006,-496с.
19. Управління сталим розвитком : Підручник / За заг.ред. В.П.Беха, М.В.Туленкова.- Київ: Каравела, 2018.-538с.
20. Чоудхари С. Менеджмент XXI века: пер. с англ. /С.Чоудхари.-М.: ИНФРА-М,2002.- 218с.
21. Яценко А.М. Основы социального управления: Навч. посіб. /А. М. Яценко.- Одеса: Астропринт, 2000.- 84с.